

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-56(3)/13/JS

Warszawa, 5 września 2013 r.

DECYZJA DIH-1/54/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Stanisława Stachowiaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGAT Hurtownia Lodów i Mrozonek Stanisław Stachowiak w Jarocinie, od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu z dnia 8 lipca 2013 r. (nr akt: D/KA.ŻG.8361.46.2013), na mocy której ww. przedsiębiorcy wymierzono kary pieniężne w wysokości:

- 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu partii 333,20 kg o wartości 5.984,27 zł artykułu rolno-spożywczego o nazwie „Pollachius Virens” (wg faktury zakupu „Czarniak filet b/sk”), nieodpowiadającego w zakresie oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej z uwagi na całkowity brak oznakowania ww. produktu w języku polskim oraz,
- 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu partii 650 kg o wartości 5.752,50 zł zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego o nazwie „Panga sum filety IQF – filety indywidualnie mrożone – glazura 20%” z uwagi na zawyżoną zawartość glazury,

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 8-14 marca 2013 r. przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu – zwanego dalej również „*Wielkopolskim WIIH*” – w hurtowni "AGAT" Hurtownia Lodów i Mrozonek należącej do przedsiębiorcy Stanisława Stachowiaka, ul. Wrocławska 173, 63-200 Jarocin – zwanego dalej również „*hurtownią AGAT w Jarocinie*” lub „*stroną*” – zakwestionowano oznakowanie artykułu rolno-spożywczego wprowadzonego do obrotu handlowego pod nazwą: Pollachius Virens 3*15Ibs (3*6.804 kg (wg faktury zakupu "Czarniak filet b/sk SHP 8-16 oz, a 20,412 kg") w ilości 333,20 kg a'17,96 zł/kg o wartości 5.984,27 zł, data minimalnej trwałości 19.12.2014, dostawca: CASTELMAR sp. z o.o., ul. Budowlanych 46A, 80-298 Gdańsk, faktura Vat 577/2013 z dnia 05.03.2013r. z uwagi na

całkowity brak oznakowania w języku polskim, co naruszało art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych* (Dz. U. z 2005r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.) zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*” oraz art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia*”.

W toku kontroli do badań laboratoryjnych pobrano również próbkę produktu wprowadzonego do obrotu pod nazwą: Panga sum filety IQF (filety indywidualnie mrożone) glazura 20% (5 kg op.) z partii 650 kg a' 8,85 zł/kg o wartości 5.752,50 zł, data minimalnej trwałości 07.10.2014, Importer/Dystrybutor: CASTELMAR Sp. z o.o., ul. Budowlanych 46A, 80-298 Gdańsk (protokół pobrania próbki nr 082065 z dnia 11 marca 2013 r.). Równocześnie z pobraniem próbki produktu pobrano próbkę kontrolną w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań (protokół pobrania próbki kontrolnej nr 082066 z dnia 11 marca 2013 r.).

Na podstawie sprawozdania z badań nr 76/2013 z Laboratorium Kontrolno – Analitycznego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z siedzibą w Poznaniu stwierdzono, że badana próbka w/w produktu jest niezgodna z uwagi na zawyżoną zawartość glazury, (stwierdzono 28,7% glazury przy niepewności wyniku pomiaru 7,2% podczas gdy na opakowaniu deklarowano max 20%).

Pismem z dnia 21 marca 2013r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował kontrolowanego przedsiębiorcę o wynikach badań próbki podstawowej produktu: Panga sum filety IQF (filety indywidualnie mrożone) i przysługującym uprawnieniu do złożenia wniosku o zbadanie próbki kontrolnej kwestionowanego produktu. Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługującego mu prawa.

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości, Wielkopolski WIIH, pismem z dnia 29 maja 2013 r. zawiadomił hurtownię AGAT w Jarocinie, o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu jednej partii ww. artykułu rolno – spożywczego zafałszowanego i jednej ww. partii artykułu rolno-spożywczego nieodpowiadającego jakości handlowej.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 8 lipca 2013 r. (nr akt: D/KA.ŻG.8361.46.2013) Wielkopolski WIIH, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, wymierzył przedsiębiorcy Stanisławowi Stachowiakowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą AGAT Hurtownia Lodów i Mrożonek w Jarocinie, kary pieniężne w wysokości: 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych) za wprowadzenie do obrotu jednej partii ryb mrożonych nieodpowiadających jakości handlowej oraz 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) za wprowadzenie do obrotu jednej partii zafałszowanych filetów pangi sum .

Pismem z dnia 15 lipca 2012 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „*Prezesem UOKiK*” – odwołanie od ww. decyzji wnosząc o anulowanie wymierzonych kar. Strona podniosła, że jest tylko pośrednikiem, który nie ingeruje w produkt (nie otwiera opakowań), a towary odsprzedaje klientom dokładnie w takiej samej formie, w jakiej zakupił od producenta. W związku z tym, zdaniem strony, to nie ona wprowadziła do obrotu zakwestionowane towary, lecz firma

CASTELMAR sp. z o.o. z Gdańska, która wystawiła handlowe dokumenty identyfikacyjne i bierze pełną odpowiedzialność za zafalszowanie i nieodpowiednią jakość handlową.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował stronę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i telefonicznie potwierdziła, że podtrzymuje swoje stanowisko zaprezentowane w złożonym odwołaniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Z definicji jakości handlowej (art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej) wynika, że oznakowanie środków spożywczych, jest jednym z jej elementów.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane.

Do znakowania środków spożywczych stosuje się odpowiednie przepisy rozdziału 11 działu II ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia środki spożywcze wprowadzane do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej muszą być oznakowane w języku polskim.

Artykuł rolno-spożywczy zafalszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

W przedmiotowej sprawie strona wprowadziła do obrotu dwie partie artykułów rolno – spożywczych, w tym jedną partię zafalszowaną, tj. filety pangii sum z uwagi na przekroczoną zawartość glazury w stosunku do deklaracji na opakowaniu zbiorczym oraz partię filetów z czarniaka niewłaściwej jakości handlowej z uwagi na brak oznakowania w języku polskim.

Mając na uwadze powyższe, Wielkopolski WIIH prawidłowo uznał, iż należało wymierzyć kary pieniężne w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej.

Należy wskazać, że art. 40a ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiedniej jakości handlowej podlega karze określonej w tym przepisie. Przy określaniu wysokości kary bierze się pod uwagę pięć przesłanek wynikających z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (stopień szkodliwości, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność przedsiębiorcy i wielkość obrotu), które są ustalane w toku prowadzonego postępowania. Ustawodawca zakłada istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji wymierzania kary pieniężnej z tytułu naruszenia przepisów prawa żywnościowego, a niewiedza, czy niedopatrzanie przy wypełnianiu swoich obowiązków z zakresu oznakowania produktów rybołówstwa nie usprawiedliwia wprowadzania do obrotu produktów nieodpowiadających jakości handlowej.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W odwołaniu od decyzji Wielkopolskiego WIIH strona wyraziła przekonanie, że wprowadzającym towar do obrotu, może być tylko producent, tj. podmiot, który przekazał dany towar do obrotu po raz pierwszy, a nie ona, która jedynie oferowała go do dalszej sprzedaży bez naruszania opakowań.

Odnosząc się do powyższego należy zauważyć, że ustawa o jakości handlowej w art. 3 pkt 4, definiując obrót, odsyła do art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 178/2002, zgodnie z którym wprowadzenie na rynek to posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. Przytoczona definicja wyraźnie zakreśla krąg podmiotów odpowiedzialnych za jakość handlową artykułów rolno-spożywczych, wliczając do nich obok producentów tych artykułów, każde następne ogniwo handlu. W świetle tej definicji, strona, choć nie jest producentem zakwestionowanych ww. partii filetów rybnych, mieści się w jej katalogu i za jej jakość odpowiada.

Taką interpretację przepisów należało przyjąć także w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2003 r. w sprawie C-315/05 (Dz. U. C 331 z 30.12.2006 s. 14), wydanym w trybie prejudycjalnym, z którego wynika, że wprowadzający do obrotu może być odpowiedzialny za jakość, nawet w sytuacji, gdy ogranicza się on, jako zwykły dystrybutor do wprowadzania do obrotu produktu w postaci, w jakiej został mu dostarczony przez producenta. Określając ramy prawne tego wyroku, Trybunał Sprawiedliwości przywołał m.in. art. 3 pkt 3 oraz art. 17 rozporządzenia nr (WE) 178/2002, które definiują podmiot

działający na rynku spożywczym oraz stanowią obowiązki tych podmiotów, a także państw członkowskich w zakresie przestrzegania wymogów prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji.

Należy zauważyć, że właśnie tego typu przypadek zachodzi w art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, a więc pojęcia wprowadzającego do obrotu artykuły rolno-spożywcze nie można identyfikować wyłącznie z producentem, który jako pierwszy podejmuje czynności związane z dystrybuowaniem tych artykułów.

Mając na względzie powyższe, należy stwierdzić, że w prawie żywnościowym pojęcie wprowadzania do obrotu dotyczy każdego etapu obrotu i nie jest zawężone wyłącznie do pierwszego wprowadzenia na rynek.

Obowiązki podmiotów działających na rynku spożywczym – a takim jest strona – określone zostały w art. 17 ust.1 rozporządzenia nr 178/2002, przywołanym również w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji, który stanowi, że zapewniają one na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Należy podkreślić, że przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej (pkt 3) lub zafałszowane (pkt 4) artykuły rolno-spożywcze, podlega karze przewidzianej w każdym z tych przepisów. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej lub zafałszowanych produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tych przepisach ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10).

Odnosząc się do wspomnianych w odwołaniu handlowych dokumentów identyfikacyjnych należy podkreślić, że mają one na celu przede wszystkim zapewnienie monitorowania produktów pochodzenia zwierzęcego w handlu, aby w przypadku wystąpienia problemów dotyczących bezpieczeństwa żywności można było szybko i skutecznie wskazać miejsce pochodzenia produktów i w razie konieczności wycofać takie produkty z rynku. Obowiązek taki wynika z art. 18 rozporządzenia nr 178/2002. Tym samym handlowe dokumenty identyfikacyjne, o których strona pisze w odwołaniu, są dokumentami umożliwiającymi identyfikację i śledzenie partii produktu, a nie dokumentami gwarantującymi jakość handlową danego wyrobu.

W tym miejscu jeszcze raz należy podkreślić, że wprowadzane do obrotu środki spożywcze muszą być oznakowane w języku polskim, co wprost wynika z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 48 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Informacje takie powinny towarzyszyć danemu środkowi spożywczemu na każdym etapie jego obrotu w celu zagwarantowania (poprzez oznakowanie) przekazania konsumentom właściwych informacji na etapie handlu detalicznego.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że argumenty strony w odwołaniu są nietrafne i nie zasługują na uwzględnienie.

W ocenie Prezesa Urzędu, Wielkopolski WIIH, słusznie wymierzył stronie karę pieniężną. Z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania administracyjnego wynika, że strona dopuściła się naruszenia przepisów art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, wobec tego należało wymierzyć karę administracyjną, mając na uwadze oba te przepisy. Organ pierwszej instancji wymierzając karę pieniężną prawidłowo uwzględnił wskazane w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej przesłanki - stopień szkodliwości czynu oraz zakres naruszenia, odniósł się także do pozostałych kryteriów, tj. stopnia zawinienia dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkości jej obrotu.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Tym samym, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Pan Stanisław Stachowiak
"AGAT" Hurtownia Lodów
i Mrożonek Stanisław Stachowiak
ul. Wrocławska 173
63-200 Jarocin
2. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Poznaniu
3. a/a